

SØPPELSKANDALEN

08.01
2018

Historien om Veireno-skandalen i Oslo

Metoderapport til SKUP 2018
fra Nrk Østlandssendingen

Knut-Martin Løken
Kjetil Grude Flekkøy

Søppelskandalen i Oslo

Innholdsfortegnelse

1 - Innledning	3
2 - Søppelkaos i Oslo	4
1 - Forhåndsvarselet - 3.07.2016	4
2 - Søppelkaoset starter	5
3 - Vi setter fokus på lovbruddene - 21.10.2016	5
4 - Flere lovbrudd allerede - 25.10.2016	5
5 - Alvorlige lovbrudd i Oslo - 10.01.2017	7
6 - Overvektige, trafikkfarlige søppelbiler - 24.01.2017	7
7 - Veireno anmeldt på nytt, i Oslo - 14.02.2017	9
9 - Å tvinge frem en skikkelig revisjonsrapport	9
10 - Den ulovlige kontrakten - 27.01.2017	11
11 - Andre store svakheter ved kontrakten - 13.02.2017	13
12 - Oslo kommune hever kontrakten - 19.02.2017	13
13 - Etterspillet	14
3 - To bisaker	15
1 - For dyrt for Oslo-folk - 20.02.2017	15
2 - "En varslet skandale" - 20.02.2017	15
4 - Konsekvenser - Det kunne gått verre	16
Nrks betydning i Veireno-saken - Omtaler fra involverte	17
Siteringer av Nrks Veireno-saker - et utvalg	19
VEDLEGG	20

Rapporten leses best i Word på Windows (lenker åpnes tregt på Mac)

1 - Innledning

Høsten 2016 var store deler av Oslos befolkning forbannet. Sjøppeldunker fløt over, og rottene koste seg i gatene fordi hovedstadens nye renovasjonsselskap ikke klarte å gjøre jobben de hadde vunnet i en omdiskutert anbudskonkurranse. Snart kjente alle navnet på selskapet: Veireno.

I NRK Østlandssendingen publiserte vi fortløpende stoff både på nett, radio og TV om alle problemene folk slet med, og om årsakene til at det skjedde. Men allerede lenge før Veireno tok over i Oslo, hadde vi god grunn til å tro at søppelkaoset hadde et mer alvorlig bakteppe: At byttet av avfallsselskap kunne ende i kaos. At hovedstadens nye renovasjonsselskap ville begå lovbrudd i behandlingen av sine ansatte for å klare det viktigste: Å gjøre jobben billigst mulig.

Vi var først til å avsløre Veirenos brudd på **arbeidsmiljøloven** både i Vestfold og i Oslo, og vi hadde de første avsløringene om **politianmeldelsene** av selskapet begge steder – i tillegg til **politianmeldelsen** av Veireno-direktøren selv, Jonny Enger.

Vi var først ute med, og så vidt vi vet alene om, å påvise at **kontrakten** mellom Oslo kommune og Veireno var ulovlig. Og med å bevise at Veirenos biler kjørte gjennom Oslos gater med **ulovlig tung last**.

Østlandssendingens arbeid med Veireno-saken fulgte flere hovedspor:

- Brudd på arbeidsmiljøloven
- ...med tilhørende politianmeldelser
- Ulovlig kontrakt og tøying av anbudsbetingelsene
- Kjøring med ulovlig tunge biler

Arbeidet munnet ut i at Oslo kommune opphevet kontrakten med Veireno.

Dette, og langt mer, fikk vi til gjennom godt gammeldags journalistisk kildearbeid, innsynskrav i postlister og systematisering av store tallmaterialer.

Vi påstår på ingen måte at våre radiosaker, TV-saker eller nettartikler alene ledet til Veirenos fall. Flere store mediehus bidro. Både Aftenposten, Dagens Næringsliv, VG, Dagsavisen, Dagbladet og Nrk stod for avsløringer som munnet ut i at Oslo sa opp Veireno-kontrakten. Gjennomgangen under vil vise at særlig Nrk Østlandssendingen var sentral i arbeidet, men at også Dagbladet og til dels VG bidro godt.

Sist i rapporten ligger en liste der vi har samlet en del siteringer.

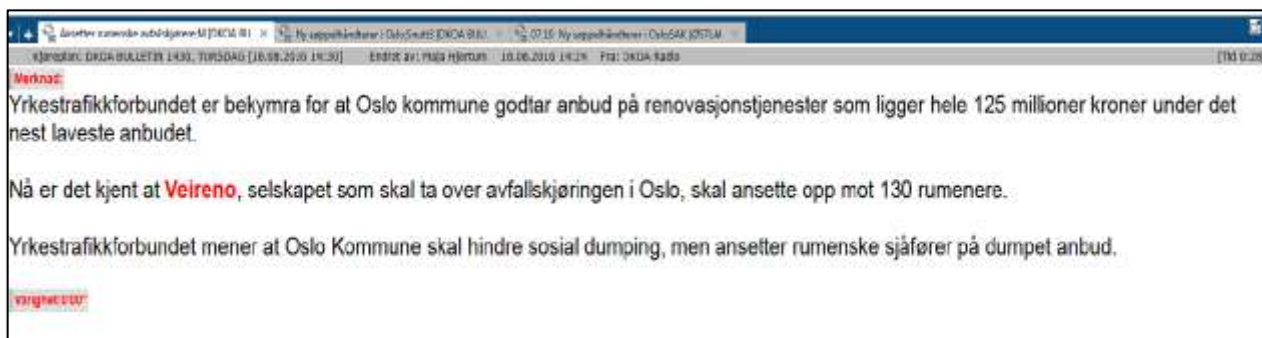
På slutten av denne rapporten har vi også tatt med noe av det ulike politikere, Arbeidstilsynet og Veireno-sjefen selv har ment om hvilken betydning vår dekning av Veireno-saken hadde. Vi er spesielt stolte av hva vi oppnådde fordi jobben måtte gjøres innimellom vanlig turnusarbeid. Vi var aldri fritatt fra turnus eller fra andre daglige forpliktelser.

2 - Sjøppelkaos i Oslo

1 - Forhåndsvarselet – 3.07.2016

Vi laget vår første sak om Veireno eksklusivt for radio. Arbeidet startet med et oppslag i Fagbladet, om at selskapet som skulle ta over søppelhenting i Oslo søkte etter 130 nye sjåførere i Romania ([LYDVEDLEGG 1](#)). I innslaget vi laget forteller Transportarbeiderforbundets leder Lars Johnsen [3/7-16 om sosial dumping, for lange henteruter og at søpla neppe vil bli hentet](#). Han mente folk måtte forvente søppelkaos.

Her gikk det opp for oss at politikerne i Oslo hadde gitt hele avfallsinnsamlingen i hovedstaden til ett eneste lite selskap i Ytre Enebakk, et anbud som egentlig er delt opp i fire. At et så lite selskap skulle ta et så stort ansvar på sine egne, smale skuldre var urovekkende: På denne tiden var arbeidet fordelt på to store aktører med lang erfaring fra norske storbyer. På toppen av det hele la Veireno tilsynelatende opp til å besette så godt som alle stillingene med rumenere, folk som hverken kjente lokale forhold eller norsk arbeidspraksis. Veireno hadde vunnet anbudet til en pris på 419 millioner kroner, 129 millioner kroner (først opplyst som 125 millioner) under neste tilbyder og 81 millioner under det avtroppende Norsk Gjenvinning måtte ha.

Vi kontaktet først folk i bransjen, i Yrkestrafikkforbundet, og fikk deres syn på endringen som var på gang. Veireno fikk god plass til tilsvaret.

Med denne saken varslet Nrk Østlandssendingen allerede før Veireno kom i gang at det trolig var duket for søppeltrøbbel i Oslo kommune og at det var all grunn til å frykte at selskapets driftsplan ville innebære sosial dumping. Tiden skulle gi skeptiske fagfolk rett.

2 - Søppelkaoset starter

Redaksjonen i Nrk Østlandssendingen var bevisst på hva som kunne komme, og fulgte søppelproblemene grundig etter at Veireno tok over 3. oktober 2016. Vi produserte løpende Siste Nytt-meldinger og nettartikler, samt radio og TV-innhold.

Å legge ved alt her blir altfor omfattende – en tidslinje med det meste av nettstoffet (til høyre her) [kan sees i mer leselig format her](#).

Tidslinjen illustrerer i hvor stor grad vi faktisk var på ballen helt fra starten av. Vi gjorde en rekke avsløringer i saken. Mellom disse dekket vi også alt relevant underveis, blant annet om søppelklager - ønsker om å skrote søppelavtalen - varsler om dagbøter - miljøbyråden som forsvarte ordningen - [faktiske dagbøter - rottefest i hovedstaden](#) - [nye klagerrekorder](#) - flere bøter - [mistillitsvarsel mot miljøbyråden](#) - krav om ny anbudsrunde – [sparkingen av sjefen i Renovasjonsetaten](#) - krav om granskning av byrådet – tilsyn – [ny granskning kritiserer Renovasjonsetaten](#) - Veireno-kontrakten som ble hevet - oppbud, konkurs og beklagelser – for å nevne noe.

Det finnes lenker til enkeltsakene i [tidslinja](#).

De store sakene var imidlertid – selvfølgelig – viktigst, selv om folks søppelfrustrasjon var alvorlig nok.

3 - Vi setter fokus på lovbruddene - 21.10.2016

Veireno tok over 3. oktober. Allerede [21. oktober 2016 meldte vi om 14-timers dager](#). Ifølge Transportarbeiderforbundet behandlet Veireno sine ansatte på en måte vi sjelden opplever i norsk arbeidsliv. Veireno-direktør Jonny Enger lot seg intervjuer uten å benekte noe:

«Vi har mange ansatte som ønsker selv å jobbe noe lengre arbeidsdager for å lære sine ruter, få system på sine nøkler og kjøre inn sine ruter», uttalte Jonny Enger.

I denne sammenhengen kunne vi også avsløre at Arbeidstilsynet i Østfold og Akershus ville føre tilsyn med Veireno-ansattes arbeidsforhold i Oslo. For oss skulle dette vise seg svært viktig, fordi dette var starten på å bygge opp et gjensidig tillitsforhold til direktør for Arbeidstilsynet i Østfold og Akershus, Hanne Luthen.

4 - Flere lovbrudd allerede - 25.10.2016

25. oktober 2016 kunne vi avsløre at Veireno allerede hadde [brutt arbeidsmiljøloven en rekke ganger allerede før de startet opp i Oslo](#).

Fra tidligere hadde Veireno oppdrag i flere andre kommuner. For å dokumentere hva vi kunne ha i vente i Oslo, mente vi det var relevant å finne ut av hvilke

erfaringer mindre kommuner hadde hatt med Veireno. Flere lokalaviser hadde fortalt historier blant annet om [misnøye og søppelproblemer flere steder i Vestfold \(Tønsbergs blad 9/2-16\)](#), men ingen av artiklene viste at problemene hadde fått konkrete konsekvenser for selskapet.

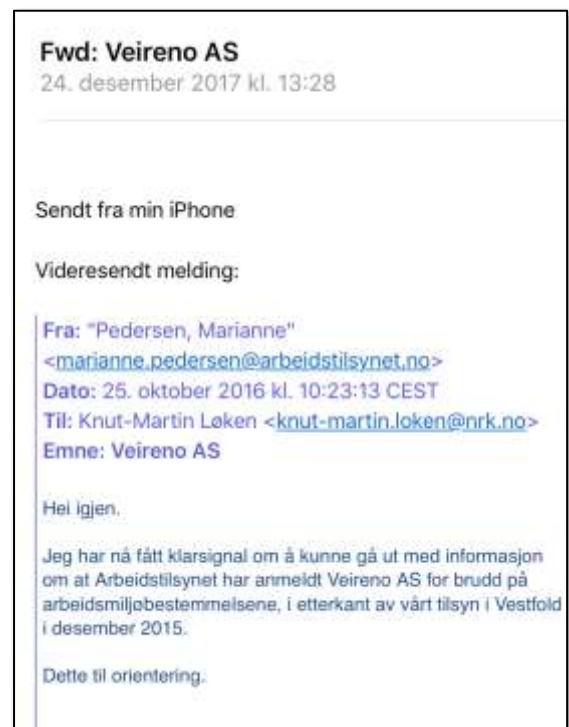
En telefon til Arbeidstilsynet i Tønsberg fortalte at de hadde vært på tilsyn hos Veireno i desember 2015. I postlistene fant vi tilsynsrapporten som vi fikk innsyn i: Rapporten viste flere brudd på arbeidsmiljøloven i Veirenos drift, flere av dem alvorlige. Det ble også gitt varsel om pålegg.

Vi reagerte på at ingen i lokalpressen hadde skrevet om saken. Slik tilsynsleder Marianne Pedersen omtalte funnene, virket det sannsynlig at Arbeidstilsynet ville ty til politianmeldelse, tilsynets sterkeste sanksjon. Men hun enten kunne eller ville ikke bekrefte dette. Derfor kontaktet vi Follo-politiet. De hadde det eventuelle etterforskningsansvaret fordi Veireno var et Enebakk-basert selskap. Politiet plikter på ingen måte å gi journalister utfyllende informasjon om anmeldelser; vi kunne egentlig bare håpe på anonymisert og dermed unyttig informasjon. Men fordi vi var velkjent for mange i Follo-politiet, fikk vi likevel bekreftet dette: Veireno var anmeldt for brudd på arbeidsmiljøloven.

Tilbake hos Arbeidstilsynet gikk det nå lettere. Politiets bekreftelse, en grundig gjennomgang av tilsynsrapporten og en rekke telefonsamtaler og e-poster til tilsynsleder Pedersen ga endelig den bekreftelsen vi trengte fra Arbeidstilsynet: Det var de som hadde politianmeldt Veireno, og de kunne nå gi et intervju om saken.

Som første media kunne vi nå slå fast at Veireno var i klammeri med loven på grunn av alvorlige brudd på arbeidsmiljøloven, og vi kunne gi en grundig oversikt over hva Veireno-ansatte hadde blitt utsatt for i Vestfold.

Dette var i god tid før tilsynet i Oslo hadde startet.

(Fra Nrk Østlandssendingen, Nrk P1 25/10-16)

[Også Veireno-direktør Jonny Enger ga intervju i denne saken \(25/10-16\)](#). Han var kort, og ville helst snakke om hvor urimelig det var at en journalist visste om politianmeldelsen før han selv hadde fått den. Han ga fra seg en offisiell setning om at arbeidsforholdene var på stell i Oslo, selv om de kanskje ikke alltid hadde vært det i Vestfold.

Denne saken ble knapt sitert. Trolig så få andre på dette tidspunktet hvor det kunne bære med søppelhåndteringen i Oslo. Enkelte organisasjoner som [Fri Fagbevegelse](#) (26/10-16) forstod betydningen mens andre medier som VG, Aftenposten, Dagsavisen eller Dagbladet var tause.

5 - Alvorlige lovbrudd i Oslo - 10.01.2017

Vi avslører før noen andre Veirenos alvorlige brudd på arbeidsmiljøloven i Oslo. Helt siden september 2016 pleide vi jevnlig kontakt med Arbeidstilsynet. Vi opplevde at de var velvillige fordi de visste at midt oppi alt søppel- og klagekaoset ga Nrk Østlandssendingen behandlingen av Veireno-ansatte oppmerksomhet på en ryddig måte. Arbeidstilsynet i Østfold og Akershus fulgte saken videre i Oslo; Veireno var som nevnt et Akershus-selskap. Regiondirektør Hanne Luthen anerkjente vårt bidrag på dette området. Derfor opplyste hun hun også tydelig når rapporten ville være klar, og [10/1-17 kunne vi fortelle om Veireno-arbeidere i Oslo som jobbet 80-timers uker](#). På grunn av godt, langvarig kildearbeid søkte vi om innsyn og publiserte vår artikkel på formiddagen straks etter at rapporten ble klar. [VG publiserte sin korte artikkel](#) samme dag uten sitat. [Dagsavisen](#) siterte.

Over tre uker senere, [1. februar 2017, publiserte Dagbladet sin artikkel om brudd på arbeidsmiljøloven](#). Saken løftet utvilsomt alvorlighetsgraden og viste i detalj omfanget. Dette var solid journalistisk håndverk, men den første og avgjørende avsløringen av de mange lovbruddene hos Veireno i Oslo, var det Nrk Østlandssendingen som sto for.

6 – Overvektige, trafikkarfarlige søppelbiler - 24.01.2017

I januar 2017 avslørte en tilfeldig veikontroll hos Statens vegvesen at [en av Veirenos renovasjonsbiler var lastet med tre tonn mer avfall enn tillatt \(24/1-17\)](#).

En lokal leder i Statens vegvesen kontaktet Nrk Østlandssendingen som de visste hadde fulgt Veireno-saken grundig. De hadde holdt igjen bilen, skulle tømme den, og vi ba dem vente

inntil vi hadde fått dokumentert forholdene. [De oppsiktsvekkende TV-bildene](#) (de ble en snakkis – se punkt 3 i sendingen) viste hvordan de tømte ut flere tonn søppel på plassen hos Vegvesenet på Økern. - Alvorlig og trafikkarfarlig, slo Statens vegvesen fast.

Vi mente dette neppe kunne være noe enestående tilfelle, så vi ville grave grundigere i Veirenos praksis med lastning av bilene. Vi visste fra før at Veireno hadde forlenget henterutene (vi kommer tilbake til hvordan Veireno fikk drive på måter som brøt med forutsetningene i anbudet); dermed ville de trolig også fylle bilene ganske grundig. Vi ba derfor Renovasjonsetaten i Oslo kommune om tømmeloggene for renovasjonsbilene som hadde levert avfall på avfallsanlegget på Haraldrud.

Linje	Kjører	Bilnr	Start	Slutt	Stasjon	Overlast	13180	6745	13000	20000	2	2016
12520	6411221	5	5	5	5	0						
12521	6411221	5	5	5	5	0						
12522	6411221	5	5	5	5	0						
12523	6411221	5	5	5	5	0						
12524	6411221	5	5	5	5	0						
12525	6411221	5	5	5	5	0						
12526	6411221	5	5	5	5	0						
12527	6411221	5	5	5	5	0						
12528	6411221	5	5	5	5	0						
12529	6411221	5	5	5	5	0						
12530	6411221	5	5	5	5	0						
12531	6411221	5	5	5	5	0						
12532	6411221	5	5	5	5	0						
12533	6411221	5	5	5	5	0						
12534	6411221	5	5	5	5	0						
12535	6411221	5	5	5	5	0						
12536	6411221	5	5	5	5	0						
12537	6411221	5	5	5	5	0						
12538	6411221	5	5	5	5	0						
12539	6411221	5	5	5	5	0						
12540	6411221	5	5	5	5	0						
12541	6411221	5	5	5	5	0						
12542	6411221	5	5	5	5	0						
12543	6411221	5	5	5	5	0						
12544	6411221	5	5	5	5	0						
12545	6411221	5	5	5	5	0						
12546	6411221	5	5	5	5	0						
12547	6411221	5	5	5	5	0						
12548	6411221	5	5	5	5	0						
12549	6411221	5	5	5	5	0						
12550	6411221	5	5	5	5	0						
12551	6411221	5	5	5	5	0						
12552	6411221	5	5	5	5	0						
12553	6411221	5	5	5	5	0						
12554	6411221	5	5	5	5	0						
12555	6411221	5	5	5	5	0						
12556	6411221	5	5	5	5	0						
12557	6411221	5	5	5	5	0						
12558	6411221	5	5	5	5	0						
12559	6411221	5	5	5	5	0						
12560	6411221	5	5	5	5	0						
12561	6411221	5	5	5	5	0						
12562	6411221	5	5	5	5	0						
12563	6411221	5	5	5	5	0						
12564	6411221	5	5	5	5	0						
12565	6411221	5	5	5	5	0						
12566	6411221	5	5	5	5	0						
12567	6411221	5	5	5	5	0						
12568	6411221	5	5	5	5	0						
12569	6411221	5	5	5	5	0						
12570	6411221	5	5	5	5	0						
12571	6411221	5	5	5	5	0						
12572	6411221	5	5	5	5	0						
12573	6411221	5	5	5	5	0						
12574	6411221	5	5	5	5	0						
12575	6411221	5	5	5	5	0						
12576	6411221	5	5	5	5	0						
12577	6411221	5	5	5	5	0						
12578	6411221	5	5	5	5	0						
12579	6411221	5	5	5	5	0						
12580	6411221	5	5	5	5	0						
12581	6411221	5	5	5	5	0						
12582	6411221	5	5	5	5	0						
12583	6411221	5	5	5	5	0						
12584	6411221	5	5	5	5	0						
12585	6411221	5	5	5	5	0						
12586	6411221	5	5	5	5	0						
12587	6411221	5	5	5	5	0						
12588	6411221	5	5	5	5	0						
12589	6411221	5	5	5	5	0						
12590	6411221	5	5	5	5	0						
12591	6411221	5	5	5	5	0						
12592	6411221	5	5	5	5	0						
12593	6411221	5	5	5	5	0						
12594	6411221	5	5	5	5	0						
12595	6411221	5	5	5	5	0						
12596	6411221	5	5	5	5	0						
12597	6411221	5	5	5	5	0						
12598	6411221	5	5	5	5	0						
12599	6411221	5	5	5	5	0						
12600	6411221	5	5	5	5	0						
12601	6411221	5	5	5	5	0						
12602	6411221	5	5	5	5	0						
12603	6411221	5	5	5	5	0						
12604	6411221	5	5	5	5	0						
12605	6411221	5	5	5	5	0						
12606	6411221	5	5	5	5	0						
12607	6411221	5	5	5	5	0						
12608	6411221	5	5	5	5	0						
12609	6411221	5	5	5	5	0						
12610	6411221	5	5	5	5	0						
12611	6411221	5	5	5	5	0						
12612	6411221	5	5	5	5	0						
12613	6411221	5	5	5	5	0						
12614	6411221	5	5	5	5	0						
12615	6411221	5	5	5	5	0						
12616	6411221	5	5	5	5	0						
12617	6411221	5	5	5	5	0						
12618	6411221	5	5	5	5	0						
12619	6411221	5	5	5	5	0						
12620	6411221	5	5	5	5	0						
12621	6411221	5	5	5	5	0						
12622	6411221	5	5	5	5	0						
12623	6411221	5	5	5	5	0						
12624	6411221	5	5	5	5	0						
12625	6411221	5	5	5	5	0						
12626	6411221	5	5	5	5	0						
12627	6411221	5	5	5	5	0						
12628	6411221	5	5	5	5	0						
12629	6411221	5	5	5	5	0						
12630	6411221	5	5	5	5	0						
12631	6411221	5	5	5	5	0						
12632	6411221	5	5	5	5	0						
12633	6411221	5	5	5	5	0						
12634	6411221	5	5	5	5	0						
12635	6411221	5	5	5	5	0						
12636	6411221	5	5	5	5	0						
12637	6411221	5	5	5	5	0						
12638	6411221	5	5	5	5	0						
12639	6411221	5	5	5	5	0						
12640	6411221	5	5	5	5	0						
12641	6411221	5	5	5	5	0						
12642	6411221	5	5	5	5	0						
12643	6411221	5	5	5	5	0						
12644	6411221	5	5	5	5	0						
12645	6411221	5	5	5	5	0						
12646	6411221	5	5	5	5	0						
12647	6411221	5	5	5	5	0						
12648	6411221	5	5	5	5	0						
12649	6411221	5	5	5	5	0						
12650	6411221	5	5	5	5	0						
12651	6411221	5	5	5	5	0						
12652	6411221	5	5	5	5	0						
12653	6411221	5	5	5	5	0						
12654	6411221	5	5	5	5	0						
12655	6411221	5	5	5	5	0						
12656	6411221	5	5	5	5	0						
12657	6411221	5	5	5	5	0						
12658	6411221	5	5	5	5	0						
12659	6411221	5	5	5	5	0						
12660	6411221	5	5	5	5	0						
12661	6411221	5	5	5	5	0						
12662	6411221	5	5	5	5	0						
12663	6411221	5	5	5	5	0						
12664	6411221	5	5	5	5	0						
12665	6411221	5	5	5	5	0						
12666	6411221	5	5	5	5	0						
12667	641											

På grunn av ugunstige vakter hadde vi ikke kapasitet til å få ut det totalbildet vi gjerne ville. Det vi hadde avdekket var likevel tydelig: Veireno tøyde ikke bare strikken for arbeidernes (og osloboernes) sikkerhet med altfor lange vakter og overtid, men også ved å bruke overvektige biler på en trafikkfarlig måte. Ikke bare i enkelte tilfeller, men til stadighet. Statens vegvesen bøtela Veireno for det ene vektbruddet, og de lovet å følge opp med flere og grundige kontroller av renovasjonsbilene.

Dagen etterpå fortalte VG at [26/1-17: Veireno hadde kjørt med overvekt 113 ganger](#) bare i januar, en fin oppfølger av Nrks avsløring. VG henviste til vårt oppslag om den ene renovasjonsbilen som ble tømt 24/1. De nevnte ikke vekttoppslaget vårt 25/1, selv om de baserte seg på det samme tallmaterialet.

7 - Veireno anmeldt på nytt, i Oslo - 14.02.2017

Vi avslører, før noen andre, at Veireno er politianmeldt igjen. Nok en gang bar godt gammeldags journalistisk kildearbeid frukter. Både i politiet, Arbeidstilsynet og blant de fagorganiserte, hadde vi etablert langvarig og god kontakt. Derfor kunne NrK Østlandssendingen alene avsløre [14/2-17 at Veireno igjen var politianmeldt for grove brudd på arbeidsmiljøloven](#), denne gangen i hovedstaden. Denne gangen hadde de andre mediehusene, store som små, lite annet valg enn å sitere NrK.

9 - Å tvinge frem en skikkelig revisjonsrapport

Dagen etter NrK Østlandssendingens avsløring av Veirenos arbeidsmiljølovbrudd i Vestfold (25/10-16), gikk Oslos samferdselsbyråd hardt ut. Hun sa at Oslo kommune hadde engasjert et eksternt revisjonsfirma til å granske om Veireno fulgte kontraktbestemmelsene i Oslo, og til å undersøke lønns -og arbeidsvilkårene til de ansatte. – [Det er ikke funnet noen avvik, sa Lan Marie Nguyen Berg den gangen \(26/10-16\)](#).

Etter funnene våre så langt, så vi ingen grunn til å ta dette utsagnet for god fisk. I stedet syntes vi det var på tide å se nærmere på kommunens kontrakt med Veireno, og på det eksterne revisjonsfirmaet som hadde fått oppdraget med å vurdere renovasjonsselskapet.

Det første førte frem til en av våre største avsløringer i saken, mens det andre led under sterk innsynstrenering fra kommunen.

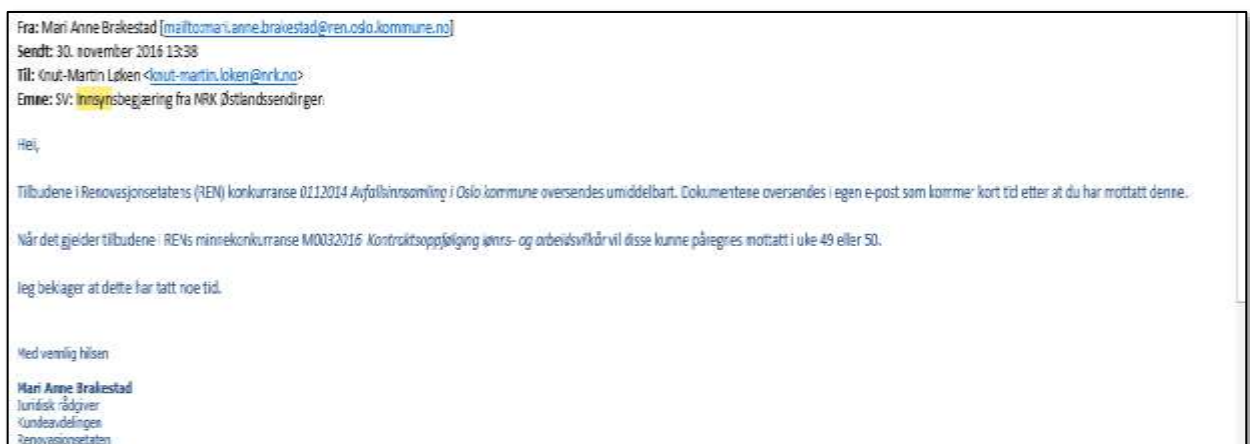
De lyktes langt på vei i sin taktikk, for før vi kunne publisere en artikkel om revisjonsfirmaet, snudde byrådet hele saken på hodet: 14/12-16 sto byrådslederen og samferdselsbyråden frem i Aftenposten som "ofre" som "krevde eksternt evaluering". Kravet var snodig både fordi de allerede hadde kjørt en granskning ([se rapport](#) – denne hadde de hele tiden brukt som grunnlag for å avvise kritikk mot renovasjonsløsningen i byen) og fordi de hele tiden selv hadde vært i posisjon til å bestille en ny granskning om de trengte det. Kravet de fremmet i Aftenposten var dermed et krav til dem selv. De ville ”til bunns i høstens søppelkaos”.

Vi behandler her innsynskravet om det eksterne revisjonsfirmaet først (kontrakten behandles i et eget kapittel under), selv om innsynskravene i kontraktstildelingene ikke førte til noen publisert sak. Vi er overbevist om at vårt kontinuerlige press bidro sterkt til byrådets såkalte «krav» om ekstern granskning.

To uker før Aftenpostens artikkel, nærmere bestemt 30. november 2016, sendte vi en klage til Renovasjonsetaten etter gjentatte krav om innsyn i en tildeling vi enkelt burde fått tilgang til:

I svaret fra Renovasjonsetaten blir vi bedt om å vente til uke 49 eller 50 for å få innsyn, altså et utsatt innsyn.

Det er påfallende at vi fikk innsyn først etter at byrådet har krevd en ny granskning. Eller: Vi fikk delvis innsyn 21/12-16 (uke 51), en uke etter at byrådslederen snudde det hele på hodet.

Saken om den opprinnelige revisjonen, som samferdselsbyråden brukte som sannhetsgrunnlag 26/10-16, ville dels ha handlet om svakheter i revisjonsfirmaets rapport. I den skriver revisjonsselskapet BDO at de

«hverken kan ta ansvaret, fullstendigheten eller riktigheten i det grunnlagsmaterialet som har vært utgangspunkt for våre vurderinger.»

De legger til at BDO

«kan ikke gå god for at alle relevante forhold er avdekket».

Grunnlaget samferdselsbyråden baserte sine uttalelser på 26/10-16 var altså i beste fall tynt. Innsynet i rapporten som beviste dette fikk vi kort tid før byrådet sørget for å bruke

Aftenposten til å skifte fokus.

På det tidspunktet hadde vi også sikret oss en kilde i et annet revisjonsselskap som påstod at anbudsrunden som gav BDO kontrakten om revisjonen, var gjennomført på tynt grunnlag. Kilden, som ønsker å være anonym her, mente at BDO hadde fått revisjonsjobben gjennom skambud, og at det var umulig for store og seriøse revisjonsselskaper å ta på seg jobben til en så lav pris.

Prosessen rundt kontrakten med BDO hadde altså slående paralleller til kontrakten med Veireno. Vi jobbet derfor hardt for å tvinge frem prisene de forskjellige selskapene hadde kommet med i sine bud, men selv sladdede versjoner av disse ble holdt tilbake i månedsvis, til tross for løpende klager fra oss.

Det var bittert å måtte la denne saken fare, men oppstyret rundt den nye revisjonsbestillingen ble for stort. Lufta gikk også ut av ballongen fordi byrådet nå faktisk hadde bestilt en ny rapport, som etter byrådslederens utsagn skulle «snu hver eneste stein».

Vi sitter igjen med inntrykk av at arbeidet vårt var med å fremtvinge denne nye granskningen, men hvilke årsaker som var utslagsgivende, er umulig å fastslå. Hvis vår antakelse er riktig, hadde vi oppnådd noe viktig med innsynskravene våre.

Dommen fra i revisjonsrapporten fra Deloitte slo for øvrig fast 28/4-17 at [Renovasjonsetaten ikke gjorde en god nok jobb i anbudsprosessen](#) for å sikre at søppelhåndteringen ble ivaretatt.

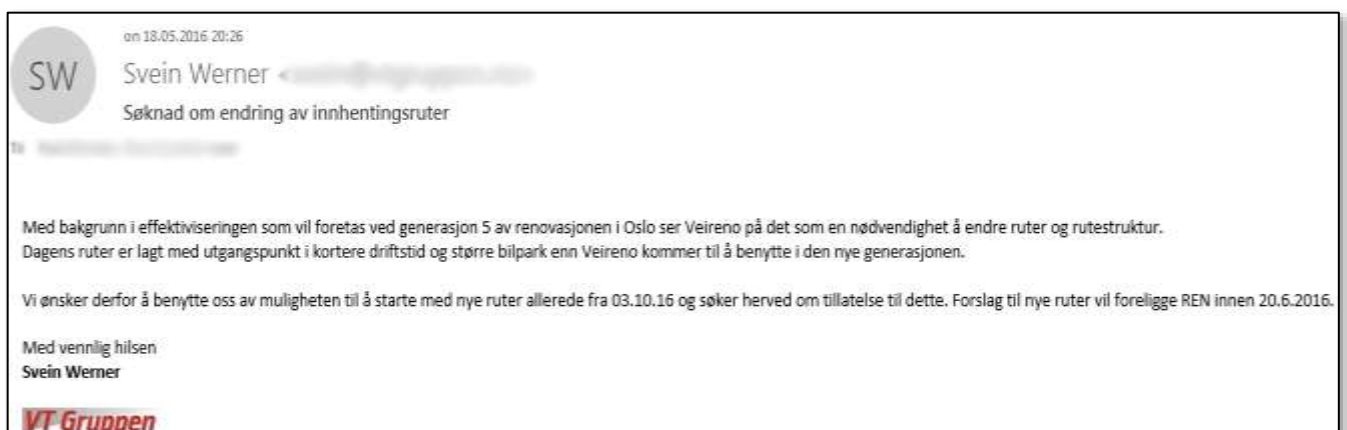
At det var slik, slo vi fast allerede i januar:

10 - Den ulovlige kontrakten - 27.01.2017

På dette tidspunktet, altså tidlig i januar 2017, hadde vi gjennomgått kontrakten mellom Oslo kommune og Veireno flere ganger, og etter vår oppfatning var det flere forhold som skurret.

Kontrakten beskrev blant annet at Veireno skulle bruke de samme rutene som selskapene før dem hadde brukt, altså ikke legge opp lengre sløyfer. Det ble også spesifisert et antall biler. Heller ikke dette stemte med antallet Jonny Enger oppga til oss at selskapet kjørte med.

Samtidig kunne vi lese dette i et av våre mange innsynskrav:

18/5-16 [søkte altså Veireno](#) om å starte med nye og lengre ruter med færre biler, allerede fra dag én. [Renovasjonsetaten godkjente dette](#) bare åtte dager senere.

I kontrakten var kravet til antall biler 70. Veireno kjørte med 42. Vi undret oss over om det kunne være lovlig å endre så viktige premisser i kontrakten med et pennestrøk. Vi noterte også andre uregelmessigheter i kontrakten, men dette var det klart viktigste.

Vi vurderte først å intervju de andre renovasjonsselskapene. Følte de seg snytt? Opplevde de at de ikke hadde fått konkurrere på likt grunnlag?

Flere svarte at de også kunne ha tilbudt en langt lavere pris om disse rutene og dette antallet biler hadde ligget til grunn. Ingen ville imidlertid stå frem noen nyhetssak, og alle sa at det var frykt som holdt dem igjen: Alle var engstelig for at slike utsagn i offentligheten ville koste dem muligheten til å vinne fremtidige kontrakter med Oslo kommune. Dette var samme årsak til at vedkommende som omtalte [revisjonsavtalen med BDO](#) aldri ville stå frem med navn.

Vi måtte dermed lete annetsteds for å få noen til å vurdere kontraktsendringene. Vi lette oss frem til en bok om offentlige anskaffelser, som mange jusstudenter referer til som «Bibelen», skrevet av Marianne H. Dragsten og Esther Lindalen.

The screenshot shows the Akademika website interface. At the top, there is a search bar with the 'akademika' logo and a 'SØK' button. Below the search bar is a navigation menu with categories like 'Pensumbøker', 'Student', 'Aktuelt', 'Bestselgere', 'Ordbøker', 'Kalkulatorer', and 'Andre varer'. A breadcrumb trail indicates the current page is 'Offentlige anskaffelser'. On the left, there is a sidebar with a list of categories under 'Fagbøker' and 'Sakprosa'. The main content area features a book listing for 'Offentlige anskaffelser: lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 nr. 69 og forskrift om offentlige anskaffelser av 15. juni 2001 nr. 616' by Marianne H. Dragsten and Esther Lindalen. The book cover is visible, showing the title and authors. A red 'TILBUD' badge is placed over the top right of the cover. To the right of the cover, the text provides the title, authors, net price (854,-), and regular price (999,-). A red 'Legg i handlepose' button is located below the price information. At the bottom of the listing, it specifies the format as 'Innbundet (stive permer)' and the expected delivery time as '3-8 arbeidsdager'.

Vi kontaktet Dragsten som da drev advokatfirmaet AnskaffelseXperten AS i Drøbak. Hun sa seg villig til å gå gjennom kontrakten, og hun var krystallklar [27/1-17: Oslo kommunes kontrakt med Veireno var ulovlig, og måtte etter hennes mening heves](#).

Etter denne avsløringen var det etter vår oppfatning bare et spørsmål om tid. Nå ville ikke byrådet ha noe annet valg enn å heve kontrakten.

(Flere andre medier brukte for øvrig Marianne H. Dragsten som ekspertkilde i Veireno-saken, men alle etter oss.)

11 - Andre store svakheter ved kontrakten - 13.02.2017

Som nevnt var det flere svakheter i kontrakten mellom Oslo kommune og Veireno.

Da Veireno vant søppelanbudet i Oslo i 2015, var pris viktigst: Kommunen vektla det med 75 prosent mens de siste 25 prosentene handlet om kvalitet, inkludert miljø og såkalt oppdragsforståelse.

Marianne H. Dragsten mente dette gjorde kampen om anbudet til en ren priskonkurranse, selv om både politikere på begge sider og Renovasjonsetaten i Oslo frem til nå hadde avvist dette på det sterkeste.

De fleste aktørene i Oslo fremstilte dette som en naturlig vekting som de aller fleste kommuner i landet fulgte. Vi gjorde derfor søk i forskjellige kommuners postlister for å sjekke påstanden. Det avslørte raskt at påstanden var feil.

I Sarpsborg kommune hadde de valgt en helt annen vekting enn Oslo da de la ut nytt søppelanbud. [De vektla arbeidsmiljø og kvalitet med 60 prosent, pris med 40, og mente de hadde fått et svært godt resultat \(13/2-17\).](#)

Med dette fikk pipa en annen lyd i Oslo kommune. Renovasjonsetatens nye sjef uttalte at kommunen nå hadde lært og tok selvkritikk. «Ved fremtidige forespørsler om tilbud vil pris vil bli vektlagt mye lavere enn det det ble her», sa konstituert direktør i Renovasjonsetaten i Oslo, Arild Sundberg.

12 - Oslo kommune hever kontrakten - 19.02.2017

Som eneste medium avslører vi at Oslo kommune kommer til å heve kontrakten, før pressekonferansen starter:

Da det ble innkalt til pressekonferanse på rådhuset i Oslo søndag 19. februar, forstod de fleste som hadde jobbet tett på Veireno-saken hva som var i vente. Men bare vi hadde opparbeidet oss det kildenettverket som var nødvendig for å få det bekreftet kontraktshevingen i forkant av pressekonferansen.

Vi kan av åpenbare årsaker ikke røpe hvem denne kilden var, men vedkommende var sentralt plassert og blant de få som visste hva utfallet ville bli.

Alle mediene som fulgte saken måtte naturligvis sitere oss på dette, men samtlige var raske med å fjerne siteringene sine da byrådsleder Raymond Johansen etter hvert konstaterte på pressekonferansen at kontrakten var hevet. Heldigvis finnes det spor på internett:

Kilder til NRK: - Oslo kommune vil heve kontrakten med Veireno

Dagbladet Innenriks 19. Februar 2017 17:20

Holder pressekonferanse om søppelkaoset straks.

Les mer om NRK og Veireno.

Kilder til NRK: Oslo vil heve kontrakten med Veireno

NRK Østlandssendingen Lokalt 19. Februar 2017 17:10

Oslo kommune holder pressekonferanse for å orientere om situasjonen for søppelinnsamlingen i hovedstaden. Ifølge kilder NRK har vært i kontakt med dreier det seg om heving av deler eller hele kontrakten med Veireno.

Les mer om NRK og Veireno.

(19/2-17: Dagbladet om hevingen av Veireno-kontrakten)

Resten av pressekonferansen denne søndagen ble naturligvis grundig dekket på alle flater, hos NrK i åpningen av [Dagsrevyen](#) og på [Nrks nettsider](#).

13 - Etterspillet

Selv om saken nå hadde fått utfallet vi trodde den kom til å få nesten et år tidligere, var det litt for tidlig å slippe taket.

Vi fulgte løpende opp Veirenos konkurs og visste at det lå an til nok en politianmeldelse i saken. Fra før var selskapet anmeldt. Arbeidstilsynet sa tidlig til oss at de anså saken som så alvorlig at de ikke kunne la folkene bak slippe unna tross en eventuell konkurs konkurs. Nå som konkursen var et faktum, kunne Hanne Luthen bekrefte [16/3-17 at Veireno-sjefen Jonny Enger selv ville bli politianmeldt](#).

Også denne saken ble sitert i en rekke medier.

Vi dekket også oppgjøret i etterkant, inkludert skyldkrangelen mellom kommunen og Veireno der kommunen og renovasjonssjefen [3/2-17 insisterte på at de var feilinformert av Veireno](#) når det gjaldt brudd på arbeidstidsbestemmelsene – og [19/2-17 den tidligere miljøbyråden som ville ha seg frabedt å få skylden](#) for den ulovlige søppelkontrakten.

De nå tidligere [Veireno-ansatte hadde på sin side tro på bedre tider](#) (20/2-17).

3 - To bisaker

1 - For dyrt for Oslo-folk - 20.02.2017

Et viktig mål da renovasjonstjenesten ble privatisert var å få ut mest mulig tjenester for pengene. 20/2-17 kunne Nrk fortelle at Oslo tross lavt anbud (og medfølgende problemer) [var en av storbyene i Norge med høyest renovasjonsavgift](#).

Dette rammet aller mest Oslo kommune, men også Veireno indirekte fordi de solgte seg inn på svært mye lavere pris enn de andre anbudsdeltakerne. Det måtte man kunne forvente at skulle gjenspeiles i lavere renovasjonsavgift for innbyggerne. I stedet viser det seg at Oslos innbyggere har måttet ”betale prisen” på mer enn én måte – både med høy avgift og utålelige problemer med avfallshåndteringen over lang tid.

Et kompliserende element i denne saken var at de ulike byene opererte med ulike konteinerstørrelser og hentefrekvenser, til dels ned på bydelsnivå, slik at alle størrelser måtte regnes om.

2 - ”En varslet skandale” - 20.02.2017

Underveis i arbeidet hadde vi kontakt med flere av de ansatte i Veireno. De (og, som nevnt, andre konkurrerende selskaper) var engstelige for å stå frem.

20/2-17 fortalte Morten Pretorius, en tidligere driftsleder om hvordan [han hadde advart Veireno-ledelsen](#) allerede i oktober 2016, kort etter at selskapet hadde satt i gang. Han hadde ment at det ville bli et søppelkaos med så få biler og så lange henteruter.

Uttalelsene var viktige både fordi vi for første gang fikk et innside-innblikk i hvordan Veireno-ledelsen valgte å håndtere søppelinnhenting i Oslo. Det er verdt å merke seg at sjefen selv, Jonny Enger, ikke ønsket å motsi uttalelsene fra Pretorius offentlig.

Pretorius hevdet også i denne saken at Oslo måtte endre driftsplanen fremover for å unngå videre kaos. Renovasjonsetaten satte da også inn flere biler straks etter at kommunen tok over, men insisterte på å beholde skiftordningen.

Senere skulle det vise seg at kommunen skulle fortsette å fa problemer med både søppelinnhenting og [overholdelse av arbeidsmiljøloven \(2/3-17\)](#).

4 - Konsekvenser

– Det kunne gått verre...

Søppelkaoset i Oslo førte til alvorlige konsekvenser, både for innbyggerne i Oslo underveis, for kommunen og for Veireno og arbeiderne deres.

Etter konkursen tok kommunen over ansvaret for avfallsinnhenting og også for arbeiderne i Veireno; de ble ansatt i kommunen. Kommunen lovet å få skikk på avfallshenting, selv om det ville koste.

Nrks arbeid med Veireno-saken førte direkte til:

- konklusjonen om at kontrakten mellom Oslo kommune og Veireno var ulovlig
- en garanti fra Renovasjonsetaten om at noen liknende avtale med slik vekting på pris aldri skal inngås igjen. Det er svært trolig at dette også vil gjelde inngåelse av mange andre typer offentlige kontrakter, i hvert fall i Oslo.
- at Statens vegvesen fikk innsikt i at svært mange avfallsbiler kjørte ulovlig tungt lastet og derfor ville kontrollere avfallsbilene mye oftere.
- at brudd på arbeidsmiljøloven fikk så stor oppmerksomhet at det preget den politiske debatten over tid (ref Moxnes' uttalelser, [LYDVEDLEGG 2](#)).
- ...og eventuelt at kommunen fikk i gang en skikkelig revisjon.

Og, flere medier i fellesskap:

- at det ble ryddet i uholdbare arbeidsforhold med svært lange vakter for Veireno-arbeiderne
- at Oslo kommune sa opp kontrakten med Veireno
- ...ved at en uholdbar avfallshåndtering og seigpining av Oslos innbyggere tok slutt:
- at avfallsarbeiderne fikk skikkelige arbeidsforhold som ansatt i kommunen.

Dessuten: Medieomtalen begrenset også skadene for innbyggerne både i Oslo og nabokommunene.

Etter at konkursen var et faktum, uttalte bobestyreren 24/2-17 til Nrk Østlandssendingen at ["Tapene etter Veireno-konkursen kunne blitt mye større](#) og innbyggerne i Oslo, Skedsmo og Nittedal kunne lett fått et nytt, omfattende søppelkaos."

Oslos tap så på dette tidspunktet ut til å begrense seg til bare 12 millioner kroner – minimalt med kontraktsverdier på flere hundre millioner kroner totalt.

Bobestyrer Leif Petter Madsen slo fast at "Det var helt avgjørende at man fikk ryddet opp før alt bare veltet over ende."

Nrks betydning i Veireno-saken - Omtaler fra involverte

Leder i Rødt, Bjørnar Moxnes

Moxnes fulgte Veireno-saken tett. Han krevde tidlig at Veireno skulle miste kontrakten, og varslet at han ville stille mistillitsforslag mot samferdselsbyråd Lan Marie Nguyen Berg dersom hun ikke sørget for dette. Han sier dette om Nrk Østlandssendingens dekning (noe forkortet – [lydvedlegg 2](#)):

“Østlandssendingen spilte en avgjørende rolle i det arbeidet, både gjennom å være først ute med en rekke avsløringer. Østlandssendingen var blant annet først ute med avsløringer av arbeidsmiljølovbrudd, avgjørende politianmeldelser og dokumenterte at Veireno-biler var altfor tungt lastet og dermed livsfarlige ute på veiene. NRK Østlandssendingen var på denne måten avgjørende for å skape oppmerksomhet om dette i opinionen og bringe ny informasjon ut til opinionen som var graverende for selskapet og vanskelig for byrådet, som til slutt bygget opp det presset som gjorde at Veireno mistet hele kontrakten.”

Høyres gruppeleder i Oslo bystyre, Eirik Lae Solberg, er opposisjonsleder i hovedstaden. Han var finansbyråd da Oslo inngikk kontrakten med Veireno, og var derfor svært involvert i saken fra start til slutt. Han mener NRK Østlandssendingens dekning var avgjørende for utfallet ([lydvedlegg 3](#)):

”NRK Østlandssendingens dekning bidro sterkt til å avdekke en rekke forhold. De avslørte blant annet massive brudd på arbeidsmiljøloven, som var en viktig årsak til at Veireno mistet kontrakten. Men også omfanget av manglende avfallsinnhenting var behørig dekket av NRK. Østlandssendingen gikk også inn i svakhetene ved selve kontrakten og kontraktsoppfølgingen, noe de var alene med. Østlandssendingen klarte å vise at det var sannsynlig at kontrakten faktisk var ulovlig, fordi kontraktsvilkårene ble endret bare kort tid før Veireno skulle overta.”

Hanne Luthen, regiondirektør i Arbeidstilsynet Østfold og Akershus:

Seks minutter etter starten på pressekonferansen der Oslo sa opp kontrakten med Veireno, sendte hun oss sms-en under. Dette forteller mye om hvilken innvirkning hun mener NRK Østlandssendingen hadde på utfallet av Veireno-saken.

(Skjermdump av tekstmeldinger, gjengitt med samtykke fra Hanne Luthen.)

Jonny Enger, direktør i Veireno:

Vi har brukt flere titalls timer, også på fritiden, på å snakke med Jonny Enger, både for å få økt forståelse for hans side av saken og et unikt innsyn i søppelfirmaet. Selv om lite av det han sa kunne brukes som direkte sitater i saker, ga det mye svært viktig bakgrunnsinformasjon. Det kan være verdt å merke seg hvordan han omtaler mediehusene da han uttalte seg om mediepresset i Oslo til Tønsbergs Blad; vi er ikke vant til at Nrk Østlandssendingen listes først blant store, viktige medier:

Mer fornøy med innkjøringen i Oslo enn her

Direktør Jonny Enger selv sier at «Vi er faktisk mer fornøyd med innkjøringen i Oslo enn Vestfold. Det er bare det at i Vestfold har de bare Tønsbergs Blad, men i Oslo er det **NRK Østlandssendingen**, Dagbladet, VG og mange andre store medier og tjenesten leveres til 12 prosent av landets befolkning.» (Dagbladet 9. januar 2017). Han kunne også ha nevnt den jobben Bjørnar Moxnes har gjort for å avdekke søppelskandalen.

13 av bilene er for tunge

I Vestfold er det som kjent slik at 13 av bilene til Veireno fortsatt etter

Siteringer av Nrks Veireno-saker – et utvalg

En rekke siteringer på hovedsakene i Veireno-skandalen viser hvordan vi ledet an i opprullingen. Se også [tidslinje med Nrk Østlandssendingens saker om Veireno](#).

Ulovlig lange arbeidsdager, 14-timers vakter – 21/10-16

VG: <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/oslo/tillitsvalgt-om-soeppelkaoset-arbeiderne-trues-til-aa-jobbe-overtid/a/23826767/>

ABC Nyheter: <https://www.abcnyheter.no/nyheter/politikk/2016/10/21/195251012/soppelfirma-beskyldes-brudd-pa-arbeidsmiljolooven>

Veireno i Vestfold politianmeldt – 25/10-16

Fagbladet: <https://fagbladet.no/nyheter/veireno-politianmeldt-etter-grove-brudd-pa-arbeidstidsbestemmelsene-6.91.421834.88485ef5a1>

Fri Fagbevegelse: <http://frifagbevegelse.no/nyheter/veireno-politianmeldt-etter-grove-brudd-pa-arbeidstidsbestemmelsene-6.158.421966.d49ee4d548>

Altaposten: http://www.altaposten.no/lokalt/NTB/NTB_innenriks/2016/10/21/Soppelfirma-beskyldes-for-brudd-pa-Arbeidsmiljolooven-13675228.ece

Ulovlig lange arbeidsdager, 80-timers uker – 10/1-17

Dagsavisen: <http://www.dagsavisen.no/oslo/arbeidstilsynet-renovatorer-jobber-over-80-timer-i-uka-1.911233>

Klar tale: <http://www.klartale.no/norge/sjefen-meldt-til-politiet-1.938669>

Gjengangeren: <https://www.gjengangeren.no/renovasjon/tonsberg/veireno/arbeidstilsynet-renovatorer-jobber-over-80-timer-i-uka/s/5-76-448770>

Østlandsposten: <https://www.op.no/renovasjon/tonsberg/veireno/arbeidstilsynet-renovatorer-jobber-over-80-timer-i-uka/s/5-76-448770>

Enebakk avis: <https://www.enebakkavis.no/nyheter/enebakk/naringsliv/arbeidstilsynet-renovatorer-jobber-over-80-timer-i-uka/s/5-12-31523>

For tunge biler – 26/1-17

Tønsbergs blad: <https://www.tb.no/meninger/notteroy/renovasjon/veireno-et-soppelselskap/o/5-76-473246>

VG: <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/soeppelkaoset/veireno-kjoerte-ulovlig-113-ganger-i-januar-varsler-sjekk-av-alle-biler/a/23907909/> (Her siterer VG oss på en tidligere sak om overlast i én bil og later som om saken om systematisk overlast er deres.)

Oslo kommunes kontrakt med Veireno ulovlig – 27/1-17

Kommunal rapport: <https://kommunal-rapport.no/innkjop/2017/01/ekspert-mener-soppelkontrakt-bor-heves>

Fagbladet: <http://fagbladet.no/nyheter/-bor-heve-kontrakten-med-veireno-6.91.444130.60ab9fc92a>

Klassekampen: <http://www.klassekampen.no/article/20170204/ARTICLE/170209904>

Veireno i Oslo politianmeldt – 14/2-17

VG: <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/soeppelkaoset/veireno-sjefen-politianmeldt/a/23950713/>

Aftenposten: <http://www.aftenposten.no/osloby/Veireno-anmeldt-av-Arbeidstilsynet-615196b.html>

Fagbladet: <http://fagbladet.no/nyheter/veireno-er-politianmeldt-igjen-6.91.447250.2d73a31bcb>

Nettavisen: <http://m.nettavisen.no/nyheter/innenriks/arbeidstilsynet-politianmelder-veireno/3423312902.html>

Dagens næringsliv: <https://www.dn.no/nyheter/2017/02/14/2003/Arbeidstilsynet/arbeidstilsynet-politianmelder-veireno>

Dagbladet: <https://www.dagbladet.no/nyheter/arbeidstilsynet-politianmelder-veireno/67035690>

Romerikes blad: <http://www.rbnett.no/ntb/innenriks/2017/02/14/Arbeidstilsynet-politianmelder-Veireno-14221027.ece>

iTromsø: <http://www.itromso.no/ntb/iriks/2017/02/14/Arbeidstilsynet-politianmelder-Veireno-14221025.ece>

Veireno-direktør Jonny Enger politianmeldt – 16/3-17

VG: <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/soeppelkaoset/veireno-sjefen-politianmeldt/a/23950713/>

Dagbladet: <https://www.dagbladet.no/nyheter/veireno-sjef-jonny-enger-er-politianmeldt-av-arbeidstilsynet/67403330>

Fagbladet: <https://fagbladet.no/nyheter/veireno-er-politianmeldt-igjen-6.91.447250.2d73a31bcb>

E24: <https://e24.no/naeringsliv/arbeidsmiljoeloven/veireno-sjefen-politianmeldt/23950698>

Dagens næringsliv: <https://www.dn.no/nyheter/2017/03/16/1127/Arbeidsliv/veireno-sjefen-er-politianmeldt>

Aftenposten: <https://www.aftenposten.no/osloby/i/KJOny/Na-er-etterforskningen-av-Veireno-sjefen-i-gang>

Hegnar.no: <http://www.hegnar.no/Nyheter/Boers-finans/2017/04/Etterforskningen-av-Veireno-har-startet>

Tønsbergs blad: <https://www.tb.no/oslo/jobb/veireno/veireno-sjefen-politianmeldt/s/5-76-495269>

VEDLEGG

- 1 (lyd) – [Innslag om ny søppelordning i Oslo](#), NrK Østlandssendingen 3/7-16
- 2 (lyd) – [Kommentar til Nrks dekning av Veireno-saken fra Bjørnar Moxnes \(Rødt\)](#)
- 3 (lyd) – [Kommentar til Nrks dekning av Veireno-saken fra Eirik Lae Solberg \(H\)](#)
- 4 – [Tømmevekter, Haraldrud](#)